

tants del Fòrum per la Memòria del País Valencià es personen ràpidament a la zona en qüestió, i certifiquen que en aquella part del cementiri hi ha fosses comunes plenes de represaliats pel règim franquista a València. El consistori continua amb les obres, perquè "no hi ha res, sota terra". I els ossos descoberts? I els estudis del Fòrum, que asseguren tot el contrari? Una decisió judicial provisionalíssima n'atura les obres, i una de més consistent les suspèn del tot. La regidora responsable de Cementiris havia convidat el Fòrum a dur el cas als tribunals: "Si volen, que facen una denúncia, allà no hi ha res." Al cap de pocs dies, ja amb les obres aturades, la terra remoguda, amb molts ossos, es vessava a una pedrera de Sagunt.

GUERRA CIVIL I FEM

Per a batalla interna, la del PP valencià. La coneguda disputa permanent entre campsistes i zaplanistes, que sembla inacabable –o acabable en dos partits diferents, com podria passar a Oriola, on els uns i els altres ja van per separat– està afectada, a més, pels diversos casos de presumpta corrupció que assoten el partit: Terra Mítica, Institut Valencià de l'Exportació, Institut Valencià de Finances..., i, és clar, el cas Fabra, amb el president de la Diputació de Castelló en ple procés de metamorfosi: d'imputat a processat, segons demana el fiscal, davant el cúmul de causes en què està immers. Ell, però, assegura estar "molt fresquet i tranquil". "No hi ha cap raó perquè no em presente", ha dit l'últim membre d'una nissaga que ve dels temps de les Corts de Cadis. "Em presentaré exactament on vulga. Puc presentar-me a Castelló, on estic empadronat, o a Orpesa, que és on visc. Dins del meu ric patrimoni també tinc una casa per Castelló", va dir sobre els rumors que indiquen que el Partit Popular vol evitar que repetesca com a regidor a Castelló de la Plana.

Un deute al servei del luxe

El Govern valencià sembla obsesionat a transmetre una imatge de riquesa i èxit, però l'autèntic lideratge l'ostenta en la classificació de deute públic, tant en relació amb el PIB regional com en la ràtio de deute per habitant.

Fet i fet, a les acaballes del 1995 cada valencià tenia un deute de 734 euros. Deu anys després, malgrat el fort augment de la població, cada valencià està endeutat en 2.469 euros. L'any 1995, el deute total de la Generalitat Valenciana sumava 2.942 milions d'euros. Deu anys després, el desembre del 2005, el deute havia arribat als 11.585 milions d'euros. Una diferència de 8.643 milions d'euros acumulats des que el Partit Popular ocupa el Consell.

El dèficit econòmic del País Valencià ha crescut a un ritme molt més elevat que la pròpia capacitat econòmica dels valencians, ja que el ritme de creixement del deute de la Generalitat és tres vegades superior a l'increment anual del PIB. El ràtio deute-PIB ha arribat a l'11,5%, el més alt de tot l'estat, molt lluny del 7,7% de Catalunya, que ocupa el segon lloc.

La capacitat de maniobra del Govern de Francesc Camps hauria d'estar molt limitada pel fort deute acumulat, però aquestes limitacions pressupostàries no afecten alguns dels projectes estrella del Consell. Aquest és el cas dels edificis vinculats a la Ciutat de les Arts i de les Ciències. Segons dades oficials oferides pel conseller d'Economia, Gerardo Camps, les despeses derivades de la construcció del Palau de les Arts han arribat als 250 milions d'euros, mentre que en el projecte original es van presupostar 80 milions d'euros. El govern Camps no ha dubtat a assumir un sobrecost de 170 milions per posar en funcionament un dels seus projectes més mediàtics. Ha costat 112 milions d'euros més que el Museu Guggenheim de Bilbao, i 140 més que el nou Liceu de Barcelona.

La manera de finançar el manteniment de la Ciutat de les Arts és un dels secrets millor guardats, ja que, si atenem a la intendent del Palau de les

Una de les frases més celebrades de l'expresident valencià, Eduardo Zaplana, va ser que el País Valencià, amb el PP, viuria "el seu Segle d'Or". Un comentari profètic, si mirem els 'hidalgos' popularitzats per la literatura picaresca del Segle d'Or espanyol, que passejaven amb una forquilla entre les dents per fingir que eixien d'un sopar pantagruèlic, tot i que feia dies que no menjaven.

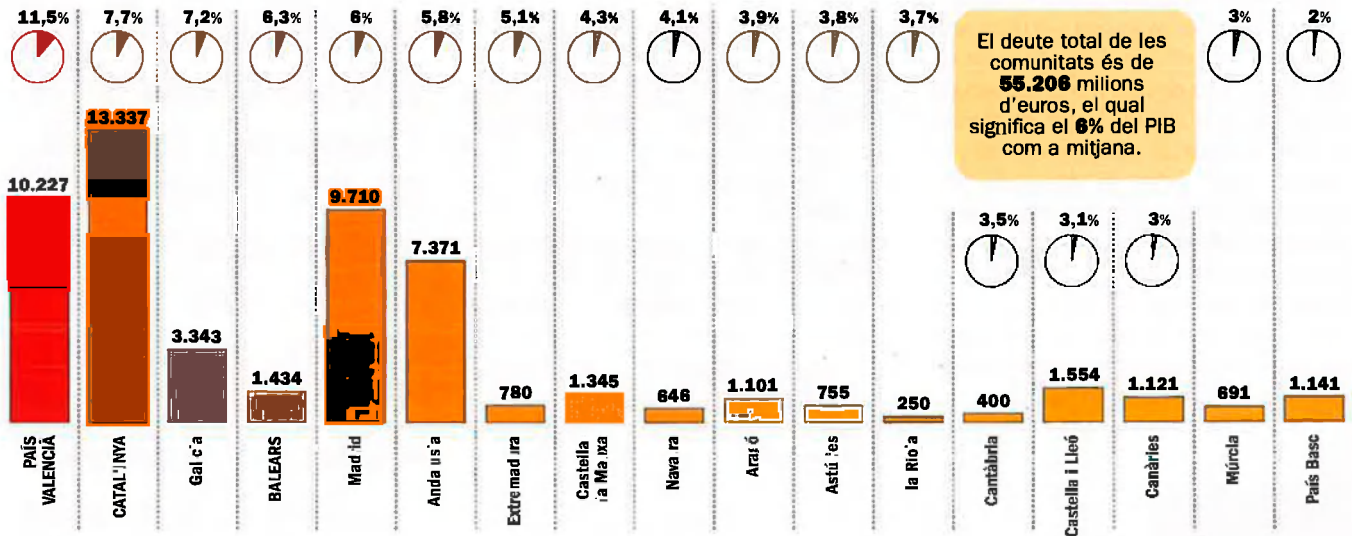
Arts, Helga Schimdt, només les despeses de la temporada regular del Palau de les Arts arribaran als 55 milions d'euros.

No és la millor recepta econòmica per a una Generalitat que s'ha vist obligada a aprovar un pla d'estabilitat durant el període 2005-2007 a fi de pal·liar el dèficit. Malgrat aquestes restriccions, que afecten unes altres importants infraestructures, les partides destinades al conjunt de la Ciutat de les Arts són intocables. En el pressupost del 2006 ja s'ha previst la inversió de 26,5 milions d'euros per a l'inici de la construcció de l'Àgora, un nou edifici dissenyat per Santiago Calatrava que està previst d'i-

Deute de les comunitats autònomes el 2006

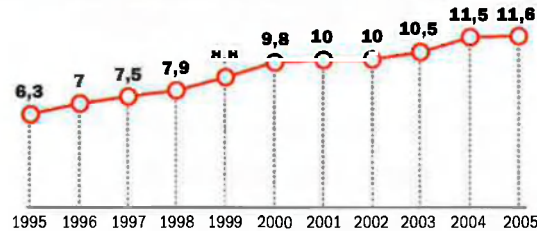
ESTAT ESPANYOL

Valors absoluts en milions d'euros i ràtio deute/PIB

PAÍS VALENCIA

Evolució del percentatge de deute en relació amb el PIB

Deute de les principals empreses públiques valencianes en milions d'euros

Font: Banc d'Espanya. Butlletí estadístic. 1r trimestre de 2006 / Sindicatura de Comptes de la Generalitat Valenciana

naugar a l'any vinent. El cost total del nou edifici de la Ciutat de les Arts és pressupostat en 55,8 milions d'euros. En paraules d'Enric Villarreal, secretari d'Economia del PSPV-PSOE, "sempre hi ha recursos per finançar projectes faraònics, però no per finançar les necessitats dels valencians".

El deute de la Generalitat Valenciana i les restriccions del pla afecten sobretot les inversions en despeses socials i en la manca d'ajudes per afrontar la crisi del sector industrial valencià, que ha perdut 18.000 llocs de treball en els últims tres anys.

Retrocés d'inversió pública. Malgrat l'existència del major deute de tot l'estat i de la difícil situació que travessa la Generalitat Valenciana, el conseller d'Economia i Hisenda, Gerardo Camps, no va dubtar a qualificar el pressupost del 2006 com el "més ambiciós i més social de la història", ja que,

en paraules seues, "es destina el 78,5% del total del pressupost per a inversions socials". Sens dubte, hi ha motius per posar en dubte aquesta afirmació tan entusiasta.

Un dels aspectes clau per entrar a valorar els pressupostos elaborats pel Govern de Camps és que, en aquests, mai no s'ha previst el fort creixement demogràfic que s'ha produït durant la legislatura. En els darrers cinc anys, la població del País Valencià ha crescut un 14%, augment que no ha estat acompanyat d'un increment proporcional de la dotació pressupostària per a inversions i funcionament dels serveis públics. Aquest ha estat un dels motius que ha generat el retrocés de la inversió real per habitant.

Una de les conselleries més perjudicades per aquesta disminució de la inversió és la d'Infraestructures i Transport. En els pressupostos elaborats pels governs de Camps, sols ha pujat un

1,3% de mitjana, mentre que el creixement de la resta de conselleries va ser del 7,9%. El 2005, l'increment d'inversió en Transport va ser tan sols del 0,3%, mentre que el pressupost de la Generalitat registrava un augment del 9,7%, i, per últim, en el 2006 l'increment ha estat del 2,7, mentre que la mitjana de les conselleries augmentava un 9,9%. En aquests tres darrers anys, Infraestructures i Transport ha perdut 23,3 punts d'increment pressupostari respecte a la resta de conselleries.

Segons el Govern valencià, la inversió prevista en Infraestructures i Transport per a l'exercici del 2006 "arribarà als 4.626 milions d'euros", però aquesta xifra descansa en "noves fórmules de finançament". És a dir, en el sector privat. La Conselleria d'Infraestructures mai no ha volgut especificar quina part d'aquesta quantitat tindrà un suport directe de la Generalitat.

Tampoc no sembla que la sanitat haja estat una prioritat del Govern Camps. Segons dades del Ministeri de Sanitat, la valenciana és l'autonomia que menys pressupost dedica a sanitat, amb 956,17 euros per habitant, davant la mitjana estatal, de 1.056,15 euros. Alguns governs autonòmics, com el del País Basc o el de Catalunya, arriben, respectivament, als 1.129,51 i els 1.090,52 euros per capita.

L'educació i la inversió en R+D són altres sectors damnificats per la greu situació financera de la Generalitat. En el pressupost del 2006, es retallen les inversions directes en educació secundària en 8 milions d'euros, i s'augmenten els concerts amb centres privats. La inversió en R+D, clau per a revitalitzar el sector industrial, ha caigut en més de 28 milions d'euros respecte al pressupost del 2005.

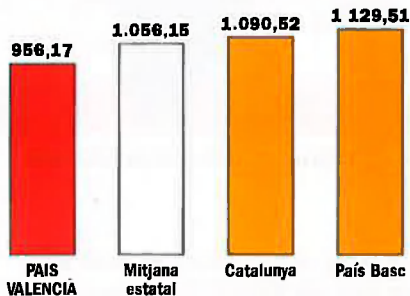
La Generalitat justifica aquesta caiguda de les inversions en alguns serveis públics clau per a la necessitat de complir amb el pla d'estabilitat 2005-07. El problema és que el Consell té previst reduir el deute en el pressupost ordinar, però no el consolidat, que inclou empreses públiques i ens autònoms.

Una de les característiques principals dels pressupostos dels governs de Camps és la canalització progressiva de les inversions cap a empreses públiques i organismes autònoms.

Una catifa per a les empreses públiques. En les Corts valencianes, l'oposició ha acusat reiteradament el PP de fer servir les empreses públiques com una catifa sota la qual amaga el deute. Any rere any, el deute de les empreses públiques vinculades a la Gene-

Despesa en sanitat

Euros per capita

La valenciana és l'autonomia que menys pressupost dedica a sanitat.

ralitat registra un augment constant. En els pressupostos del 2006, el deute d'aquestes empreses ha arribat als 6.100 milions d'euros, un 21,5% més d'endeutament respecte al 2005.

Enguany, la Conselleria d'Economia ha autoritzat les empreses públiques de la Generalitat a recórrer a un nou crèdit a llarg termini de 466 milions d'euros, i, així, el deute total d'aquests crèdits ja arriba als 4.039 milions. Una quantitat que, sumada als 2.064 milions d'euros dels préstecs a curt termini, dispara l'endeutament de les empreses públiques fins als 6.103 milions d'euros.

El rànquing de l'endeutament de les empreses públiques l'encapçala Construccions i Infraestructures Educatives de la Generalitat, SA (Ciegsa), amb un deute que arriba als 1.330 milions d'euros. Ràdio Televisió Valenciana, SA (RTVV) hi és a prop, i ja arriba als 917 milions d'euros, amb un augment del 18,3% respecte a l'any anterior. Això no va evitar que el Consell adjudicara a Canal 9 la realització televisiva de la visita del papa, que finalment l'ens va haver de subcontractar a la productora

catalana Mediapro. En tercer lloc hi ha Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana (FGV), que amb 815 milions de deute encara no ha pogut escometre la renovació de la línia 1 del metro. L'empresa Ciutat de les Arts i de les Ciències, SA (Cacsa) tanca aquest rànquing amb un deute de 713 milions d'euros.

La Generalitat ha accentuat aquesta tendència de fer servir les societats públiques per canalitzar inversions que d'aquesta manera escapen a un major control dels grups polítics. En els pressupostos del 2006 s'han inclòs vuit empreses de nova creació: empreses mixtes promogudes per l'antic conseller de Territori i Habitatge, Rafael Blasco, o per empreses vinculades a projectes del president de la Diputació de Castelló, Carlos Fabra, com ara l'aeroport de Vilanova d'Alcolea o el parc temàtic Mundo Ilusión.

Zapatero augmenta la inversió.

Un dels arguments més repetits pel govern Camps a fi de justificar l'augment del deute consisteix a denunciar un suposat abandonament de la inversió per l'administració socialista. Les dades neguen aquest discurs: les inversions territorials de l'estat recollides en els pressupostos del 1997 assignaven al País Valencià el 5,25% del total d'inversions destinades a comunitats autònoms. Els pressupostos del 2005, els primers que elaboraren els socialistes, hi destinaren el 8,4% del total. Més de tres punts per damunt de la inversió estatal del Govern de José María Aznar.

Durant els vuit anys que Aznar va ser president, la mitjana d'inversió que va rebre la Generalitat Valenciana va situar-se al voltant del 6,5% del total de les inversions territorials del Govern estatal. La quota màxima que va rebre el País Valencià durant aquest període va ser l'any 2003, amb el 8% del total de les inversions de l'estat.

En el segon pressupost elaborat pel Govern que presideix Rodríguez Zapatero, el País Valencià va recollir el 9% del total de les inversions destinades a les comunitats autònoms. Així doncs, percentualment, la inversió del Govern socialista al País Valencià ha augmentat en més de dos punts des de l'arribada de Rodríguez Zapatero a la Moncloa.

Alexandre Carbó

El conseller d'Economia, Gerardo Camps, durant la roda de premsa en que exposava el projecte de llei de pressupostos de la Generalitat Valenciana del 2004.